

csomóban találtuk meg, bronzkori cserepek társaságában. Talán egy edényben ásták el azokat eredetileg. A leletanyagban 6 tokos balta, 6 sarló, 2 karperec, 1 fibula, 1 gomb, 1 csákány, 1 véső, 7 sarlótöredék, 2 vésőtöredék, 1 félhold alakú öntvény, 3 nagyobb bronzlepeny, 1 kisebb bronzrög, valamint 11 kisebb tárgytöredék volt.

A depót egy bronzkori objektumra ásták rá, ezt azonban nem tártuk fel. A lelőhely a dűlőút D-i oldalán is folytatódik.

Munkatársak: Szabó Gábor (ELTE), Istvánovits Eszter, Nagy Márta régészek.

JAKAB ATTILA

368. Üllő, M4-M0 csomópont

(Pest megye) Sza

2007. szeptember 3-án helyszíni szemlét tartottunk a csomópont és a Vecsés közigazgatási határa által határolt területen. A lapos terület közepén egy hosszú, sekély ÉNy-DK-i dombhát húzódik. Keletebbre ezen a dombháton, illetve ennek délebbi kinyúlásán tárták fel 2001-2005 között az Üllő 5. sz. lelőhely M0-M4 csomóponti részét. A terepbejárás során rossz megfigyelési viszonyok között, a gázos területen intenzív leletanyagot azonosítottunk. A kerámiaanyag egyöntetűen római kori (szarmata) volt, néhány állatcsonttöredéket is találtunk. A lelőhely kiterjedése követte a sekély dombhát kiterjedését, a laposabb, egykor vízjárta területen nem találtunk leleteket. Az Üllő 5. sz. lelőhely feltárása során, az akkori feltárási terület ÉNy-i határán (a vizsgált terület DK-i határánál) a teleptől némileg elkülönülve körárkos temető részletét tárták fel. Ez várhatóan átnyúlik erre a tervezési területre.

Munkatársak: Stibrányi Máté régész, Hetesi Szilvia régésztechnikus.

REMÉNYI LÁSZLÓ

369. Vajdácska, Temető-dűlő

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ő

2007. május 26-án helyszíni szemlét végeztem a település D-i végén, ahol egy É-D-i dombvonulat D-i lábán található, kis felszíni leletsűrűséget mutató, őskori kerámia által jelzett régészeti lelőhelyet találtam. A leleteket sarjadó vetésben figyeltem meg. A régészeti lelőhely É-i felét a mai település házai részben már elpusztították. A régészeti lelőhely megmaradt D-i felének kiterjedése 100×70 m.

A leleteket a miskolci Herman Ottó Múzeumban helyeztem el.

PUSZTAI TAMÁS

370. Vanyarc, Szlovácka-dolina

(Nógrád megye) Pa

A Szlovácka-dolina és a Cesz-dolina közti dombtetőn folytatott 2007. évi ásatás során három hét alatt 22 m²-t

tártunk fel, melynek kétharmadán középső paleolitikus kultúrréteg részletét bontottuk ki. A leletek – a korábbi tapasztalatoknak megfelelően – a felszín alatt 60–80 cm-rel, vörösbarna, repedezett agyagban feküdtek. Egy helyen 100–110 cm mélységben elértük a mállott mészkövet, esetleg a paleotalaj mészfelhalmozódási szintjét.

A megmunkált eszközök mellett mintegy 700 szilánk és pattinték, néhány faszénszemcse, illetve mállott andezitdarabka (okker) került elő. A leletek helyi limnokvarcitból, üveges kvarcporfirból, illetve kvarcitból készültek.

Munkatársak: Tóth Zsuzsa, Csippán Péter és Zandler Krisztián régészek; Priskin Anna, Bakos Bertalan egyetemi hallgatók; Bradák Balázs geográfus.

MARKÓ ANDRÁS

371. Vác, Liliom utca 9.

(Pest megye) R

2007 áprilisában családi ház alapozási munkáit követtem nyomon (Hrsz.: 2020). A pincegödört 3 m mélyen ásták ki, a sárga homok altalaj átlag 150 cm mélyen jelentkezett, ez alatt már sóderes réteg húzódott. Kiderült, hogy a terület erősen bolygatott, részben a korábban itt álló épület, részben a különböző közművek miatt. Egyetlen régészeti objektumot sikerült dokumentálni: a D-i oldalon, a szomszédos 7. sz. ház pincefala alatt a sárga homokba ázott beásás mutatkozott. A szögletes, egyenes aljú, az alja felé kissé összeszűkülő, 166 cm hosszú gödör 55 cm mélyen maradt meg, betöltése fekete homok, kevés patics- és faszénmorzsával. A betöltésből a badeni kultúra néhány cserepét és pár állatcsontot gyűjtöttem.

A pincegödör ásása közben szórványosan embercsontok, koporsódeszka-darabok és egy vas koporsószeget is előkerült. Ezek ahhoz a 18–19. századi temetőhöz tartozhatnak, amelynek sírjait a Liliom utca 17. sz. alatt is feltártam az 1979. évi leletmentés során (MRT 9. k. 483–484.).

A telek a váci 31/65 lelőhelyhez tartozik, sajnos a beépítettség miatt a lelőhely ezen része lényegében megsemmisült.

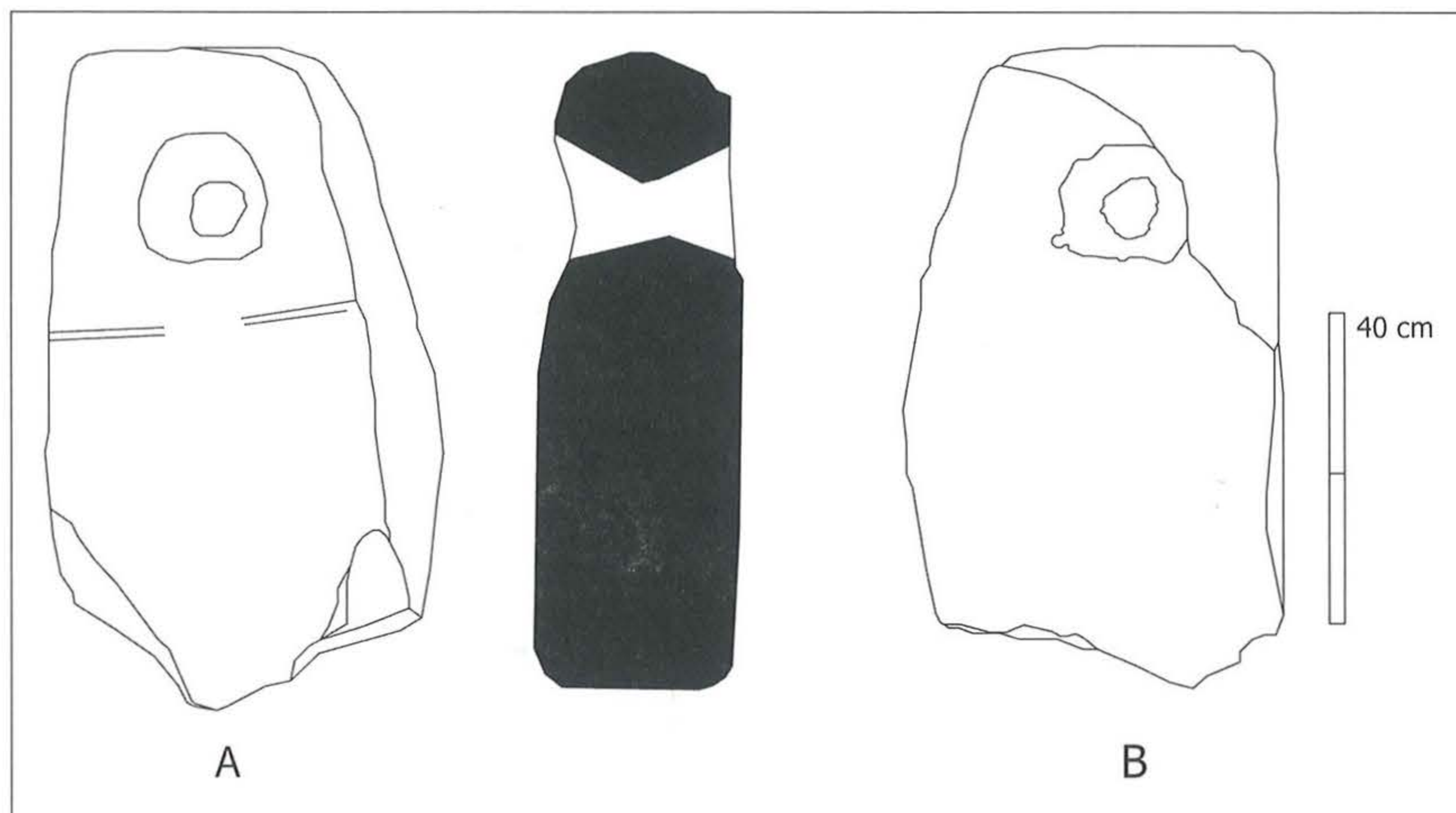
KÖVÁRI KLÁRA

372. Vác, Mahart hajóállomás

(Pest megye) I

2007. október 27-én helyszíni szemlét tartottam a kikötő pontonja mellett, ahol előző este Czákó László ipari bűvár egy kőhorgonyt látott.

A bűvárok megmutatták a követ, amely a pontonkikötő bejáratától É-ra, a partvédelmi kövezés aljában állt. A bűvárok előző nap felállították a fekvő horgonyt, hogy könnyebben kiemelhessük. A lelőhely minden bizonnyal másodlagos. A kő alakja felső részén téglalap alakú, alul amorf. A kerek kötéllyuk bikónikus metszetű, vagyis két oldalról lyukasztották át a követ. A hegyes véső nyomai

világosan látszanak. A tárgy nehezékhorgony lehetett. A Büntetésvégrehajtó Intézet előtt korábban talált horgonyokról évekkal ezelőtt bejelentést kaptam bűvároktól. Úgy tudták, hogy a Közlekedési Múzeumba kerültek a tárgyak (vashorgonyokra emlékeztek), onnan azonban akkor nem kaptam visszajelzést. Mindenesetre a most előkerült darab is összefüggésbe hozható ugyanazzal a horgonyzóhellyel. A tárgy tömegét 50 kg felettinek becsülöm; mérete kb. 60×30×10 cm. (Lásd az illusztrációt!)

Ezzel a tárggyal együtt eddig 4 ismert kőhorgony van Magyarországon. Biztos meghatározásához a tárgyat ki kell emelni és meg kell tisztítani.

TÓTH JÁNOS ATTILA

373. Vác, Tímár utca 5.

(Pest megye) Kk, Tő

2007 őszén próbafeltárást folytattunk a telken (Hrsz.: 3478). A nagyjából a telek középtengelyében nyitott, kb. 15×2 m területű kutatóárkokban 9 objektumot tártunk fel. Azok, amelyekben leletanyag volt, késő középkorinak, illetve török korinak határozhatók meg. Korábbi rétegeknek, objektumoknak nem találtuk nyomát, ezek feltehetően a telek ismeretlen időben történt, néhol 2–2,5 m-t elérő szintsüllyesztése következtében tűnhettek el a középkori település e részéről.

BATIZI ZOLTÁN

374. Várdomb, Sárpilisi úti elágazás

(Tolna megye) B, Sza, Á, Kk

2007. november 22-én terepbejárást végeztünk a területen. A felszíni leletek alapján bronzkori, császárkori

és középkori (Árpád-kortól a 16. század közepéig) leletanyag várható. A terület nagysága 15,34 ha.

GAÁL ATTILA

375. Városlőd, Feldacker

(Veszprém megye) U

2007. július 13-án helyszíni szemlét végeztünk a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal munkatársával együtt az engedély nélkül zajló földmunkáknál. A kivitelezővel történt egyeztetés után régészeti felügyelet mellett végezték tovább a gázárok kiásását.

A helyszíni szemle során figyeltünk fel egy már korábban kiásott árokra, amelynek falában és a kitermelt földben helyenként jelentős számú őskori edénytöredéket, dörzskövet, kőeszközöket, csiszolt kőbaltatöredéket találtunk.

A helyszíni szemle során tapasztalt bolygatott objektumok körzetében, a kiásott gázárok mellett 4 m szélességben, 50 m hosszan lehumusztuk a földet. A felületen beásások nem rajzolódtak ki, csupán a leletszóródás alapján lehet az objektumokra következtetni. Feltártunk 4 objektumot a felület középső sávjában és kutatóárkokat ástunk a felület két szélén. Az árkok leletmentesnek bizonyultak. A gödrök leletanyaga (kerámiatöredékek, kőeszközök, pattintott kő nyersanyagtömbök, szentgáli és nagyteveli tűzkőből őrlőkődarabok, csiszolt balta töredéke) a lengyeli kultúra végére keltezhető. A kőeszközök megengedik a feltételezést, hogy műhelytevékenység folyt a lelőhelyen.

A lelőhely a szentgáli Tűzköves-hegy körüli település-lánc új, eddig nem ismert tagja. A 8. sz. és 83. sz. utak által körülfogott agyagos talajú domb mintegy 500 m-re Ny-ra